

Maria Stangret Kantor, *Hommage à Danił Lider*

Maria Stangret Kantor, malarka, absolwentka ASP w Krakowie, współpracowniczka Tadeusza Kantora i aktorka w jego Teatrze Cricot 2, członkini Stowarzyszenia Artystycznego Grupa Krakowska, zadebiutowała indywidualną wystawą w sztokholmskiej Galerii Brinken w 1962 roku. Pokazywała swoje prace na wielu ekspozycjach indywidualnych w kraju i zagranicą, m.in. w Muzeum Narodowym w Krakowie, warszawskiej Zachęcie, Galerii Krzysztofory, Galerii Starmach, Galerii 86, Galerii Muzalewska, Kunsthalle w Baden-Baden, Galerie de France w Paryżu, Galerie d'Arts Contemporains w Orleanie oraz zbiorowych jak np. *Présences Polonaises* w Centre Georges Pompidou w Paryżu czy *Dialog* w Moderna Museet w Sztokholmie. Związana z Galerią Foksal od początku jej istnienia (połowa lat 60.), prezentowała tu regularnie swoje obrazy na wystawach indywidualnych i zbiorowych, a także brała udział w organizowanych w ramach Foksalu happeningach i akcjach artystycznych.

Na przełomie lat 50. i 60. uprawiała malarstwo inspirowane doświadczeniami informelu. W latach 60. wykonała cykl dzieł pt. *Pejzaże kontynentalne* prowadzących do zakwestionowania możliwości malarstwa. Następstwem tych działań był szereg prac parakonceptualnych powstałych w latach 70. (*Szachy, Tablice, Gra w klasy*). Istotne miejsce w jej twórczości zajmują prace tworzone w hołdzie postaciom ze świata sztuki, literatury, historii, realizowane od lat 80., takim jak m.in.: Jesienin, Anna Frank, Kantor etc.

Hommage à Danił Lider jest dziełem, które zostało zrealizowane po raz pierwszy w krakowskiej Galerii Starmach w 2005 roku, jesienią 2007 roku zaprezentowane w Galerii Foksal, a na przełomie 2007/2008 roku w Galerii Muzalewska w Poznaniu.

Danił D. Lider (1917-2002), w roku 1937 rozpoczął studia w Rosyjskiej Akademii Sztuk Pięknych w Leningradzie. W 1941 roku z racji niemieckiego pochodzenia zesłany został na Ural. Studia ukończył w 1956 roku, a pierwsze projekty scenograficzne zrealizował w teatrze w Czelabińsku. Później pracował w Teatrze Komедii w Leningradzie, a od 1962 roku w kijowskich teatrach, w Teatrze Komедii Muzycznej, a potem w ukraińskim Teatrze Dramatycznym im. Iwana Franki. Od roku 1975 kierował Katedrą Kompozycji Kijowskiego Instytutu Sztuk Pięknych. Do najbardziej znanych jego koncepcji scenograficznych, należą: *Król Lear* Szekspira, *Maskarada* Lermontowa, *Wiśniowy Sad* Czechowa. Był również teoretykiem sztuki, autorem rozpraw, artykułów i esejów, założycielem własnej szkoły scenograficznej, autorem idei scenografii aktywnej. Pod koniec lat 80., uczestnicząc w *Międzynarodowym Quadriennale Scenografii* w Pradze, w dziale poświęconym Czechowowi, pokazał aranżację pt. *Nasz Sad*. Opakowane folią projekty do *Wiśniowego Sadu* i propagandowej sztuki *Witaj Prypeć* oraz namalowany przez siebie obraz zestawiał z olbrzymimi foliowymi workami z suchymi liśćmi z Kijowa. Do takich worków, po wybuchu elektrowni jądrowej opodal Czarnobyla (co miało miejsce wiosną 1986 roku), zbierano napromieniowane liście z drzew. Na środku sali ustawił dzbanek z zatrutą kijowską wodą i czarny, spalony kikut drzewa.

Karta wydana przy okazji wystawy **Marii Stangret Kantor, *Hommage à Danił Lider*** w Galerii Muzalewska w Poznaniu, prezentowanej w miesiącach grudzień 2007 – luty 2008 roku

Copyright © 2007 by Maria Stangret-Kantor & Galeria Muzalewska

Wydawca – Galeria Muzalewska

Autor fotografii – Zdzisław Orłowski